

Verslag

RI&E 2.0: Hoe gaat dit werken?

Verslag bijeenkomst Contactgroep Gezondheid en Chemie (CGC) in samenwerking met de Nederlandse Vereniging voor Arbeidshygiëne (NVvA) op 28 november 2024

Wouter Fransman¹ en Maaike Visser²

Inleiding

Nul doden en zieken door het werk is de missie van de Arbovisie 2040.³ Zicht op de risico's in je bedrijf en maatregelen om hier iets aan te doen dragen daaraan bij. De risico-inventarisatie en evaluatie (RI&E) is hiervoor hét hulpmiddel en vormt de kern van het arbobeleid van elk bedrijf. Met een RI&E brengt de werkgever in beeld welke arbeidsrisico's er in een organisatie zijn en in het bijbehorende plan van aanpak welke maatregelen de werkgever neemt om deze risico's te minimaliseren. Het is verplicht om een RI&E te hebben. Deze wettelijke verplichting bestaat sinds 1994. En ook in België zijn de werkgevers ertoe gehouden de risico's te evalueren die het gevolg zijn van de aanwezigheid op de arbeidsplaats van chemische agentia en de nodige preventiemaatregelen te nemen.

Het opstellen van een kwalitatief goede RI&E is niet eenvoudig. Mede door de kabinetsinzet in het meerjarenprogramma impuls RI&E 2020-2023 is recentelijk gebleken dat het aantal bedrijven in Nederland dat een RI&E heeft toeneemt. In vergelijking met de vorige monitor 'Arbo in bedrijf' is het percentage werkgevers met een RI&E gestegen naar 64%, in vergelijking met circa 50% voorheen.⁴ Ook positief is dat 88% van de werknemers werkt bij een bedrijf dat een RI&E heeft. Tegelijkertijd laat de kwaliteit van RI&Es nog steeds te wensen over; bij een derde is deze onder de maat. De Nederlandse Arbeidsinspectie ziet een verband tussen het ontbreken van een RI&E en een gebrek aan kennis van wet- en regelgeving. Ook is het zorgelijk dat werkgevers minder voorlichting geven en minder toezien op de naleving van instructies en voorschriften, zoals het correct toepassen van maatregelen. Bedrijven met een kwalitatief goede RI&E doen het beter op het gebied van gezond en veilig werken in de praktijk ten opzichte van bedrijven die geen of een kwalitatief onvoldoende RI&E hebben.

Extra inzet wordt nog steeds gedaan om de naleving en kwaliteit van de RI&E verder te verbeteren. Onder andere

door het meerjarenprogramma Impuls RI&E van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW), Sector aanpak Arbozorg van de Arbeidsinspectie, en het uitwerken van de aanbevelingen van de SER.

Tijdens deze bijeenkomst hebben de sprekers toegelicht wat de verschillende initiatieven zijn om de beschikbaarheid en kwaliteit van RI&Es te verbeteren en welke resultaten tot nu toe zijn bereikt. De presentaties hebben een totaaloverzicht gegeven van de te nemen stappen in de risicoanalyse betreffende chemische agentia en de beschikbare tools/methodes kort besproken.

Ellen Koudijs-Siebel (SZW)

Als eerste spreker kwam Ellen Koudijs-Siebel (senior beleidsmedewerker Gezond en Veilig Werken bij het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW)) een toelichting geven over hoe vanuit de overheid gezond en veilig werken wordt gestimuleerd zonder extra regels op te leggen. Zij begon haar verhaal met een overzicht van wat de wet zegt over de RI&E, die al sinds 1994 een wettelijke verplichting is, en tegelijkertijd nog steeds een actueel onderwerp is in het licht van de recente moties in de Tweede Kamer. Deze moties vragen om een vereenvoudiging van regelgeving met de argumentatie dat het in andere landen makkelijker en beter gaat.

Ondanks veel inspanningen sinds 1994, bleef de naleving jarenlang steken op ongeveer 50%. En hetzelfde was te zien in andere EU landen. Dus SZW is (in samenwerking met diverse partners) verschillende initiatieven gestart om het gebruik en de kwaliteit van de RI&E te stimuleren, gebundeld in het Meerjarenprogramma RI&E 2020-2023,⁵ met daarbinnen drie sporen: 1) Communicatie, 2) Toepassing, en 3) Toezicht en Handhaving. Deze impuls was vooral gericht op kleine werkgevers, met tot tien medewerkers, zoals een schilder met een aantal medewerkers in dienst, enkele bedrijfsauto's, en administratie door eigenaar of familielid vanuit huis; of een horeca onder-

¹ TNO, bestuurslid CGC

² RIVM, bestuurslid CGC

³ Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Arbovisie 2040: De trend gekeerd Samenwerken aan een gezond en veilig werkend Nederland. <https://www.arboportaal.nl/documenten/rapport/2023/10/30/szw-arbovisie-2040>.

⁴ Nederlands Arbeidsinspectie. Ministerie van Sociale Zaken & Werkgelegenheid. Arbo in bedrijf 2022-2023: Monitoronderzoek naar de naleving van Arboverplichtingen, blootstelling aan arbeidsrisico's, maatregelen en gezond en veilig werken in de praktijk. <https://www.nlarbeidsinspectie.nl/publicaties/rapporten/2024/09/12/arbo-in-bedrijf-2022-2023>.

⁵ <https://www.arboportaal.nl/actueel/nieuws/2022/05/23/evaluatie-meerjarenprogramma-rie>

nemer met enkele medewerkers in vaste dienst en een flexibele schil van ZZPers. Uit onderzoek blijkt dat partijen die niet naleven, vooral uit 'niet-weters' en 'niet-kunners' bestaan (niet zozeer dat ze niet willen). Momenteel heeft ongeveer 64% van de bedrijven een RI&E en daarvan is ongeveer 65% van voldoende kwaliteit. Het meerjaren programma was opgezet via 'design thinking'; een consequentie daarvan is dat er soms dingen online komen die nog niet helemaal af zijn en dat zorgde voor een uitdaging. De 'zero death' missie van de Arbovisie 2040 is dat elke dode of zieke door werk er één teveel is. Daarom willen we dat er geen mensen meer ziek worden of overlijden door slechte arbeidsomstandigheden en dat het aantal arbeidsongevallen en zieken door en op het werk flink daalt. Om dit te bereiken leven alle werkgevers, opdrachtgevers en werkenden de Arbo regelgeving na. Als reactie op de Arbovisie 2040 heeft de SER advies uitgebracht met de volgende aanbevelingen:

- (Hulp bij het) opstellen en actualiseren van een kwalitatief goede RI&E met preventie als uitgangspunt;
- Ontwikkelen van een start-RI&E Hiervoor wordt bekeken wat een Start-RI&E is en hoe we dit kunnen vorm geven in de informatie en ondersteuning die er al is voor werkgevers op RIE.nl en in de app route naar RI&E;
- Digitaal melden van RI&E: hiervoor wordt allereerst aansluiting bij sector aanpak van de Nederlandse Arbeidsinspectie gezocht.

SZW heeft bij stakeholders input opgehaald over hoe zij een start-RI&E zagen en dit bleek behoorlijk uit elkaar te liggen. Er wordt ook gekeken naar branche-RI&Es omdat je dit ook als een goede start van je eigen RI&E kan zien. Op branche RI&Es zit niet echt een toetsing. We streven naar betere kwaliteit van de branche RI&Es en publicatie van erkende branche RI&Es via www.rie.nl.

Verplicht jaarlijks opvragen van de RI&E door de Nederlandse Arbeidsinspectie is gedaan in een aantal risicovolle sectoren; dit was een succesvol project. Dit wordt doorgezet naar steeds meer sectoren. Maar als de Nederlandse Arbeidsinspectie dit door heel NL gaat doen, dan moet er ook gecontroleerd gaan worden op de naleving en kwaliteit van de aangeleverde RI&Es, en daar heeft Nederlandse Arbeidsinspectie nu de capaciteit niet voor. De wens blijft om een betere naleving van de RI&E maar ook een betere kwaliteit van de RI&Es te bewerkstelligen.

Steven Verpaele (BeCOH)

De tweede spreker, Steven Verpaele (van de Belgian Center for Occupational Hygiene (BeCOH)) presenteerde een stapsgewijze interdisciplinaire aanpak voor de risicoanalyse chemische agentia in tien stappen, die meerdere disciplines omvatten:

- Stap 1 - vergaren van informatie
- Stap 2 - Initiële risicoanalyse – control/hazard banding
- Stap 3 - Identificatie van de hoog risico agentia
- Stap 4 - Eerste evaluatie m.b.t. de hoog risico agentia (preventie hiërarchie)
- Stap 5 - Modelleren van de blootstelling op basis van blootstellingsroute
- Stap 6 - Blootstellingsmetingen
- Stap 7 - Evaluatie van de meetresultaten
- Stap 8 - Evaluatie van de preventiemaatregelen
- Stap 9 - Koppeling medisch dossier - evaluatie met betrekking tot medisch toezicht
- Stap 10 - Herevaluatie/opvolging

Toetsen door één kerndeskundige is ongewenst, want er zijn meerdere expertises nodig om al deze tien stappen te doorlopen. Koppeling van medisch dossier aan risicocode uit RI&E is in België verplicht. Eén van de problemen waar bedrijven tegenaan lopen bij het opstellen van een RI&E is dat het gaat over alle risico's van alle stoffen waarmee gewerkt wordt. Bijvoorbeeld in een kapperszaak kan dat al leiden tot 30 pagina's aan chemische stoffen. En door het volgen van wetgeving en guidance (zoals EN 689) kom je al snel bij het kwantitatief toetsen aan grenswaarden voordat je eigenlijk goed weet waar je precies mee te maken hebt. Achtergronddocumenten van grenswaarden zijn meestal niet beschikbaar, waardoor je niet weet waarop de grenswaarde gebaseerd is. In België heeft men 30 jaar lang geen werk aan grenswaarden uitgevoerd, en heeft nu een gebrek aan goede gevalideerde grenswaarden. Kwalitatieve control banding methoden houden geen rekening met incidenten, zoals knoeien. Een nadeel van sommige control banding systemen is dat hoe preciezer je model is, hoe moeilijker het is om op "groen" uit te komen.

Ter voorkoming van beroepsziekten is het beter om een voorzorgsprincipe te hanteren en al over te gaan tot maatregelen voordat de RI&E volledig is. Veel effort steken in het meten van blootstelling voordat de juiste beheersmaatregelen zijn getroffen, is zinloos. Wat effectief helpt is om real-time exposure mapping te combineren met (semi-kwantitatieve) modellering van blootstelling. Steven adviseert dat zolang de risico's nog niet gekwantificeerd zijn, PBM gebruik tijdelijk hoger zou moeten komen in de arbeidshygiënische strategie, om te voorkomen dat grote investeringen gedaan worden ter beperking van de blootstelling die achteraf niet nodig blijken. En wanneer er dan gemeten wordt is het belangrijk om conform paragraaf 5.2.2. van EN689 (Measurement procedure) te bepalen of de meetmethoden 'fit for purpose' zijn en de onderbouwing daarvan op te nemen in de RI&E. Agentia waar mee gewerkt wordt bevatten tegenwoordig vaak veel ingewikkelder structuren dan de standaard agentia die je in de opleiding leert. En dan moet er ook gekeken worden naar mengseltoxiciteit. Meer informatie hierover is te vinden in de slides en de gerelateerde publicatie. De MICSI tool berekent effecten van mengsels van stoffen op basis van het kritisch effect.

Situaties wijzigen in de loop der tijd, ook machines en apparatuur verouderen en hebben bijvoorbeeld slijtage, of men gebruikt een lijm met een andere samenstelling, etc. Daarom moet deze oefening bijgevolg regelmatig worden herhaald. Bij vaststelling van CMR agentia legt de wetgeving op dat deze oefening jaarlijks moet worden herhaald.

Steven eindigt zijn presentatie met verschillende voorbeelden van hoe een kwalitatief, semi-kwantitatief en kwantitatief blootstellingsonderzoek wordt uitgevoerd en wat elk van deze typen onderzoek ons leert in relatie tot de RI&E.

Liza van Dam (TNO) en Niels Lucas Luijckx (SER)

Liza van Dam (werkzaam als onderzoeker arbeids- en organisatiepsychologie bij TNO) en Niels Lucas Luijckx (secretaris van de Subcommissie Grenswaarden Gevaarlijke Stoffen op de Werkplek van de SER en daarnaast de projectmanager van het Steunpunt RI&E dat sinds mei 2024 formeel door de SER wordt beheerd en bemenst) presenteren de "Route naar RI&E"⁶ (van 1.0 naar 2.0). Deze Route naar RI&E is ontwikkeld als een online (one-stop-shop) selfservice routeplanner die bedrijven helpt om een RI&E te maken (zie website www.rie.nl). Er zijn daarbij verschillende routes die je kunt volgen, waarbij ook de voor- en nadelen van die route worden getoond. Om de drempel om aan de RI&E te beginnen en deze ook af te maken, wordt momenteel gewerkt aan de zogenaamde Start-RI&E. Liza vertelt over de totstandkoming van Route naar RI&E en de oorspronkelijke doelstelling om een infrastructuur te creëren die veilig en gezond werken toegankelijk maakt voor kleine werkgevers met <50 werknemers om uiteindelijk de RI&E-naleving te verhogen en daarmee de kwaliteit van het OSH beleid in bedrijven te verbeteren. De behoeftepeiling die daaraan vooraf ging beschreef een gewenst eindproduct voor werkgevers en werknemers dat snel, gemakkelijk, compleet, veilig (data) was. Ook zou een gewenst eindproduct zorgen voor vereenvoudiging van de ontwikkeling van sectorale RI&E en de snelste weg naar een veilige en gezonde werkplek zijn. Met daarbij de uitdrukkelijke wens om de gebruiker (de ondernemer) bij de ontwikkeling te betrekken. Later in het traject zijn wat aanpassingen gedaan. Zo is de selectie van bedrijven met <50 werknemers te groot gebleken, en is aangepast naar <25 werknemers. Ook is de arbokern-deskundige als gebruiker en hun wens om zicht te krijgen op de achtergrond van risico's toegevoegd. Als methode is "design thinking" gebruikt. De gebruikers werden hierbij regelmatig om input gevraagd. Deze input werd meteen gebruikt om de Route naar RI&E te verbeteren. Het gevolg is wel dat er heel veel versies zijn geweest. Niet alle gebruikers zijn aangehaakt gebleven tot de versie van nu.

Eén van de beschreven valkuilen in het opstellen van een

RI&E is de houding van bedrijven: "Als de vragen voor mij niet relevant zijn, stop ik met lezen en klik ik gewoon op nee". Het is daarom belangrijk om voorbeelden te noemen en een stukje uitleg bij de vraag toe te voegen. Zo is voor ondernemers de term "gevaarlijke stoffen" niet altijd duidelijk, waardoor bijvoorbeeld meelstof, houtstof, etc niet worden gezien als gevaarlijke stof. Arbodeskundigen worden vaak helemaal aan het einde van het proces betrokken en lopen dan tegen een onvolledige / onjuiste RI&E aan en hebben niet altijd zicht op de werkplek zelf, hetgeen resulteert in een 'papieren toetsing'. De app probeert deze issues zo veel mogelijk te tackelen.

Maar hoe komen we van wettelijke verplichting naar risico-bewustwording en hoe krijgen we de bewustwording omhoog? Er is geprobeerd om de werkgever centraal te zetten door (afhankelijk van de activiteiten) te starten met gemarkeerde (= meest waarschijnlijke belangrijke) risico's. Vervolgens is het belangrijk om uitleg te geven over het risico en manieren aan te dragen om de risico's te beoordelen en werkgevers aan te sporen met cijfers en sectorale prevalentie. Hierbij worden drie eenvoudige vragen aangereikt met advies van OSH-professional over hoe het effect te beoordelen, worden voorbeeldstoffen genoemd van sectorrelevante producten (bijvoorbeeld lijm, houtstof), worden risico's automatisch gerangschikt en begeleidt de tool werkgevers bij het kiezen van de juiste maatregelen.

Er is ook gewerkt aan het betrekken van werknemers. Werkgevers worden hier actief via een e-mail met tips om werknemers te betrekken op gewezen. De tooling bevat ook een optie om werknemers te betrekken doordat zij (anoniem) vragen kunnen beantwoorden over wat zij als belangrijkste risico's zien (inclusief het waarom) en een optie om werknemers op de hoogte te stellen van de resultaten. Ook benadrukt de tool de belangrijke risico's volgens werknemers en wordt verplichte feedback van werknemers gevraagd na voltooiing van risico-inventarisatie, waardoor de betrokkenheid van werknemers opgenomen is in de definitieve checklist.

In eerste instantie werd de OSH-professional niet als eindgebruiker van Route naar RI&E gezien, maar moet uiteindelijk wel de RI&E beoordelen. Daarom is er input gevraagd van OSH deskundigen; de toelichting op de input wordt alleen opgenomen in de niet-deelbare versie van de RI&E en wordt geblokkeerd in de RI&E die gedeeld wordt. De Route naar RI&E app heeft een checklist voor de werkgever die ook alle input-stappen vermeldt en een downloadbaar document met datum voor beoordeling.

Na afloop van de presentatie worden vanuit de zaal vragen gesteld over afstemming van Route naar RI&E met de zelfinspectietool⁷ van de Nederlandse Arbeidsinspectie,

⁶ <https://www.rie.nl/hulpmiddelen/route-naar-rie>

⁷ <https://www.zelfinspectie.nl/>

waarbij wordt aangegeven dat de Route naar RI&E verwijst naar de zelfinspectietool van Nederlandse Arbeidsinspectie. Ervaringen vanuit de zaal zijn dat de RI&Es die via deze route zijn gemaakt nog niet veel getoetst worden, omdat het relatief veel werk is (en de kwaliteit niet voldoende is). Route naar RI&E was een proces waarbinnen verschillende versies zijn gelanceerd en gebruikt. Er zijn inmiddels ervaringen en ontwikkelingen in de RI&Es die met de latere versies (meer doorontwikkeld) gemaakt zijn en die zijn positiever dan de eerdere versies en Nederlandse Arbeidsinspectie is tevreden met het gebruik van de huidige tool. De Route naar RI&E heeft daarmee eigenlijk een imagoprobleem opgelopen, maar dit hangt samen met eerdere versies die nog niet helemaal doorontwikkeld waren. Wanneer je bedrijf onder een branche RI&E valt, kun je deze het beste gebruiken. De branche RI&Es zijn openbaar als ze onder Online interactive Risk Assessment (OiRA)⁸ vallen. Er worden overigens vanuit de zaal ook andere ervaringen gedeeld dat branche-RI&Es ook niet altijd even goed zijn. Er wordt gesproken over de mogelijkheid om branche RI&Es op te nemen in de Route naar RI&E app en men is bereid vanuit de branche om dit te doen, omdat de Route naar RI&E tool publiek is (en niet privaat/commercieel). Het eindigt met een discussie over de vraag of bij de ontwikkeling van de Route naar RI&E tool gekeken is naar welke onderdelen er volgens de toetsing in de RI&E moeten zitten, of gekeken is naar de toetsbaarheid van deze criteria en of de toetsers moeten werken via de tabellen in de Staatscourant.

Peter van Balen (Prevent Partner)

Als laatste spreker kwam Peter van Balen (werkzaam bij Prevent Partner als ervaren professional op het gebied van management van organisatie, veiligheid en gezondheid) aan bod om zijn praktijkervaringen te delen over de RI&E gedurende zijn loopbaan. Als basis daarvoor gebruikte hij als achtergrond de belangrijke wijzigingen in de Arbowet door de Europese Kaderrichtlijn Arbeidsveiligheid in 1989, waarin een belangrijke basis werd gelegd voor het huidige arbobeleid:

- Risico's voorkomen;
- Evalueren van de risico's die niet kunnen worden voorkomen;
- Bestrijding van de risico's bij de bron;
- Aanpassing van het werk aan de mens;
- Rekening houden met de ontwikkeling van de techniek;
- Vervanging van wat gevaarlijk is door wat niet gevaarlijk of minder gevaarlijk is;
- Planning van de preventie met het oog op een samenhangend geheel;
- Voorrang voor collectieve bescherming boven individuele bescherming.

Begin jaren 90 was daardoor de RI&E de motor van het

arbobeleid. De RI&Es die in die tijd gemaakt werden (die toentertijd ABRIE (Algemene Bedrijfsverkenning en Risico-Inventarisatie en Evaluatie) genoemd werden) waren heel erg uitgebreid. Het doel daarvan was om een quickscan op te stellen voor arbodiensten om op gestructureerde manier een beeld te hebben van een bedrijf of organisatie (bijvoorbeeld ABRIE terazzowerk, ABRIE gezondheidszorg), gericht op inventariseren van alle risico's. Peter bespreekt daarbij een aantal voorbeelden van ontwikkelingen waaraan hij zelf een bijdrage heeft geleverd: Arbo-zorgsysteem, cytostatica, RI&E instrument ontwikkeld in samenwerking Tamara Onos, asbest (onder andere staalgrit), blootstelling aan soja-allergenen en haalbaarheidsonderzoek; implementeren screening soja-allergie (Lexces Academy), chroom-6 (inhaleerbaar stof bleek gevaarlijker dan chroom-6 zelf), fijnstof in spoortunnels en andere bronnen van kwarts; ook voor omwonenden en het gebruik van modellen in de basis-karakterisering (kwarts spoorwegen). Individuele RI&Es worden steeds meer gebruikt in de arbocuratieve zorg, hetgeen een ervaring is vanuit multidisciplinair overleg.

Peter sluit zijn presentatie af met zijn bevindingen en conclusies van de ontwikkelingen in de afgelopen 35 jaar. Hoe organiseer je arbozorg in een organisatie en hoe voer je arbozorg uit? Start met focus op compleetheit van de inventariserende vragen (ABRIE) en focus op 'zelf invullen'. Er zijn diverse Arboconvenanten opgesteld, maar "Ga er eens wat aan doen!" met betrekking tot het beheersen van de risico's. Dus niet alleen lijsten maken, maar een aanpak opstellen voor prioriterende risico's, met daarbij aandacht voor gedrag en aandacht voor het belang van veiligheid en gezondheid. We moeten de stap zetten van arbozorg naar arbomanagement en kennis delen met elkaar en met andere professionals, waarbij er arbokennisdossiers kunnen worden opgesteld als samenwerking met (andere) arbodeskundigen. Door middel van een arbocatalogus kunnen we kennis en ervaring vertalen in goede praktijken voor een branche. Het is belangrijk aandacht te blijven houden voor betrokkenheid van de medewerkers en vertegenwoordigers van de medewerkers. We zullen ons moeten afvragen of door inzet van kerndeskundigen voor toetsing de kwaliteit van de beheersing van onvermijdbare risico's wordt verbeterd. We kunnen beter werken aan ontwikkeling van specifieke deskundigheid op uitvoering van verdiepende RI&E, juist op terreinen en/of aspecten die je niet in een vragenlijst kunt vangen. De opkomst van arbocuratieve zorg is een belangrijke samenwerking met professionals in de curatieve sector (in ieder geval voor gevaarlijke stoffen). Bij- en nascholing is momenteel (te) beperkt met het wegvallen van universitaire en HBO-opleidingen in de arbeidshygiëne. Daarbij vergrijsst de arbeidshygiëne populatie, dus er is een deltaplan nodig, zoals bijvoorbeeld vanuit de Nederlandse Vereniging voor Arbeids- en Bedrijfsgeneeskunde (NVAB) is gedaan.

⁸ <https://oira.osha.europa.eu/nl/about-oira>

Paneldiscussie

De afsluitende paneldiscussie met alle sprekers focust zich op een eventuele verplichting van het digitaal inleveren van de RI&E (zoals dat bij belastingformulieren wel gebeurt). Er worden daarbij barrières genoemd dat er digitaal automatisch beoordelen nu nog niet kan en dat er dan ook meer capaciteit bij de Nederlandse Arbeidsinspectie zal moeten zijn om al die digitale RI&Es te inspecteren/beoordelen. Bovendien klinkt een AI tool voor het beoordelen van RI&Es gemakkelijker dan het is, en vraagt grote investeringen. De vraag rijst wel in hoeverre er werkelijk sprake is bij bedrijven van niet-weten/niet-kunnen, in plaats van niet-willen. En we zullen toch een keer de transitie moeten maken naar een digitalere beoordeling van werkplekken. Deze discussie moet gevoerd worden, maar is nu nog te vroeg om te concluderen dat we daarvoor moeten gaan.

Er wordt geadviseerd om de term 'Start-RI&E' niet te introduceren, want dat maakt het nog complexer. Kan het advies van een Start-RI&E worden teruggedraaid uit het SER advies? We hebben in Nederland al een complexe structuur voor de RI&E met een basis-RI&E, route naar RI&E, branche RI&Es, verdiepende RI&E, etc. waardoor bedrijven door de bomen het bos niet meer zien. Alternatief kan zijn om niet de term Start-RI&E te hanteren maar de Route naar RI&E uit te breiden. Het gaat vooral om het idee van een Start-RI&E om bedrijven op weg te helpen, maar dat mag ook onder een andere term.

Meer informatie over de bijeenkomst en de presentaties van de sprekers kan worden gevonden op de website van CGC: <https://www.contactgroep-gezondheid-en-chemie.nl/28-november-2024-rie-2-0-hoe-gaat-dit-werken>